

ÖRVÉNYES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT

8242 ÖRVÉNYES Fenyves u. 1.

Tel.: 87/ 449 034

onkormanyzat@orvenyes.hu

Szám: 03/.....- .2 /2023.

ELŐTERJESZTÉS

Készült: Képviselő-testület 2023. június 30-i soros ülésére

Tárgy: Az Örvényes 02/1 hrsz. –ú ingatlan védetté nyilvánítása

Mellékletek:

Előterjesztő: Huszár Zoltán polgármester

Előterjesztést készítette: dr. Varga András aljegyző

Előterjesztést ellenjegyezte: dr. Varga András aljegyző

Tárgyalás: nyilvános ülés

zárt ülés

Elfogadás: egyszerű

minősített többség

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2023. május 31. napján tartott testületi ülésen a Képviselő-testület tárgyalta az örvényesi 02/1 hrsz.-ú ingatlan helyi védetté nyilvánításával kapcsolatos beadványt.

A helyi védelmet kezdeményező beadvány civil kezdeményezés, ami a 02/1 hrsz.-ú ingatlan helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításáról szól. A kezdeményezést 63 állandó helyi lakos és további 86 személy írta alá.

A kezdeményezést az aláírókon túlmenően a Nagy Tavak Szövetsége is támogatta.

A védetté nyilvánítás indoka a kezdeményezés szerint:

„A terület legfontosabb természeti értéke a vízparti nádassal összefüggő, vízhatás alatt álló gyep. A domboldal lejtésének megfelelően a településhez közelebbi részeken szárazabb, a nádas felől üdebb gyep található, egyenletes átmenetet alkotva a nádassal. A gyepel mozaikot alkotnak fás sávok, illetve nádassal, bokorfűzessel fedett területek.

A terület legnagyobb részét alacsonyan fekvő, jó természetességű mocsárréti állomány borítja (1. kép), nádképző csenkesz (*Festuca arundinacea*), a réti ecsetpázsit (*Alopecurus pratensis*) és gyepes sédbúza (*Deschampsia cespitosa*) állományalkotó fajokkal, számos olyan, mocsárrétekre és/vagy kiszáradó láprétekre jellemző kísérőfajjal, mint a fekete nádálytó (*Symphytum officinale*), a festő zsoltina (*Serratula tinctoria*), az őszi vérfű (*Sanguisorba officinalis*), a réti ördögharaptafű (*Succisa pratensis*), a közönséges lizinka (*Lysimachia vulgaris*) és a réti peremizs (*Inula britannica*). A terület határos a Balaton Natura 2000 területtel (HUBF30002), melyhez szervesen kapcsolódik (a gyep is Natura 2000 jelölő élőhely, kódja 6510), a Balaton part nádasai, bokorfűzesei és magassásosai és utáni következő zonációs szintet alkotják a hasonló, mára sajnálatos módon és mértékben megritkult mocsárrétek.

Megtalálhatóak: kékperje (*Molinia caerulea*), barázdált csenkesz (*Festuca rupicola*) nagyobb arányban jelenik meg, mellette a közönséges gyújtóványfű (*Linaria vulgaris*), a mezei zsálya (*Salvia pratensis*) és a farkaskutyatej (*Euphorbia cyparissias*).

A területen jelen lévő egyes növényfajok (elsősorban az őszi vérfű) ritka, védett lepkefajok (pl. vérfű-hangyaboglárka, Natura 2000 jelölő faj) előfordulásának lehetőségét is magukban hordozzák.”

A 2023. május 31. napján tartott testületi ülésen nem tudott dönteni a képviselő –testület a kezdeményezésről, azonban a szándékának megfelelően jelenleg a védetté nyilvánítás anyagi, eljárási kérdéseivel kapcsolatban az alábbiak szerint tájékoztatom a testületet.

Az Ingatlan jelenlegi helyzete, besorolása:

Az Örvényes külterület 02/1 hrsz.-ú megjelölésű 11 Ha nagyságú ingatlan magán tulajdonban áll.

A védetté nyilvánítás esetei:

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 24. § (1) bekezdés b) pontja alapján védelemre érdemes földterületet helyi jelentőségű terület esetén rendeletben a települési önkormányzat nyilvánít védetté.

Védetté nyilvánítani a Tvt. 22. §- a alapján az alábbiakat lehet:

„Kiemelt oltalmuk biztosítása érdekében védetté kell nyilvánítani a tudományos, kulturális, esztétikai, oktatási, gazdasági és más közérdekből, valamint a biológiai sokféleség megőrzése céljából arra érdemes

- a) vadon élő szervezeteket, életközösségeiket, továbbá termő-, tartózkodó-, élőhelyeiket;
- b) régi hazai háziállat- és növényfajokat, fajtákat, változatokat;
- c) természetes, természetközeli tájakat, tájrészleteket;
- d) növénytelepítéseket, így különösen parkokat, arborétumokat, történelmi vagy botanikus kerteket és egyes növényeket, növénycsoportokat”.

A védetté nyilvánítás lépései:

1) A védetté nyilvánítás előkészítése során a jegyzőnek meg kell keresnie a működési területe alapján érintett nemzeti park igazgatóságot a védetté nyilvánítás szakmai indoklását megalapozó iratok megküldésével, annak érdekében, hogy az igazgatóság nyilatkozzon a terület országos jelentőségű védettségének indoklásáról. Az igazgatóság ilyen tartalmú nyilatkozatát a természetvédelemért felelős miniszter állásfoglalása alapján 60 napon belül köteles megadni. (Tvt. 25. § (3) – (4) bekezdés).

2) Az igazgatósági állásfoglalás kétféle lehet. Amennyiben indokolt a terület országos jelentőségű védettsége, az igazgatóság folytatja le az előkészítés szakmai munkálatait és tesz javaslatot a miniszternek a védetté nyilvánításra. Ha nem indokolt a terület országos védettsége, az előkészítést végző jegyző folytatja a helyi jelentőségű védett természeti terület létesítésének előkészítését.

3) A szakmai megalapozó dokumentáció (védetté nyilvánítási javaslat) elkészítését követően az érdekeltek álláspontjának megismerése érdekében az előkészítést végző egyeztető megbeszélést és esetlegesen helyszíni szemlét tart, amelyre – a kitűzött időpont előtt legalább 15 nappal – meghívja a javaslattevőt, valamennyi érdekelt hatóságot, továbbá mindazokat, akikre a védetté nyilvánításból jogok vagy kötelezettségek hárulnak, illetőleg akik jogos érdekét a védetté nyilvánítás közvetlenül érinti. Jelentős számú érdekelt esetén a meghívás történhet a hirdetésménynek a helyi önkormányzat hirdetőtábláján történő kifüggesztésével vagy más, helyben szokásos módon közhírré tétele útján is. Az előkészítést végző az egyeztető tárgyalásról jegyzőkönyvet és összefoglalót készít, amelyet a védetté nyilvánításra vonatkozó javaslattal együtt előterjeszt a védetté nyilvánításra jogosultnak.

4) További törvényi előírás a természetvédelmi kezelési terv elkészítése és jogszabályi kihirdetése minden védett természeti terület esetében. Ehhez szakmai segítséget is kaphatnak az érintett települések, hiszen a természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet alapján a nemzeti park igazgatóság a települési önkormányzat jegyzőjének megkeresése esetén a helyi jelentőségű terület védetté nyilvánításáról szóló önkormányzati rendeletbe foglalt természetvédelmi kezelési terv tervezetét szakmai szempontok szerint véleményezi. A kezelési tervben foglaltak korlátozzák a tulajdonos jogait, tovább az önkormányzat részére jogi és anyagi felelősséget jelent annak betartása.

5) A Tvt. 72. § (1) bekezdése alapján a védett természeti területeken természetvédelmi érdekből elrendelt gazdálkodási korlátozás, illetve tilalom esetén vagy a termelésszerkezet jelentős megváltoztatásának előírása következtében a tulajdonos vagy – amennyiben a tulajdonos a terület használatát átengedi – a jogszerű használó tényleges kárát meg kell téríteni.

6) Az egyeztetés és a szakhatóságok megkeresése után fogadható el az önkormányzati rendelet a védetté nyilvánításról, amelynek kötelező tartalmi eleme a már említett kezelési terv.

Összegezve a fentieket, megállapítható, hogy a védetté nyilvánítás céljának eléréséhez azon túlmenően, hogy hosszadalmas egyeztetési folyamat vezet, az önkormányzat részére kezelési, üzemeltetési költségekkel is jár, továbbá az ingatlan tulajdonosa/használója részére kártalanítási kötelezettséggel jár.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés megtárgyalása után az alábbi 1, vagy 2. számú határozati javaslat elfogadásához járuljanak hozzá.

1 HATÁROZATI JAVASLAT

.../2023. (VI. 30.) képviselő-testületi határozat

Örvényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elhatározza, hogy az örvényesi 02/1- hrsz.-ú ingatlan helyi természetvédelmi védetté nyilvánítása iránti eljárást megindítja.

1./ Felkéri a jegyzőt, hogy a védetté nyilvánítással kapcsolatos eljárást indítsa meg.

Felelős: jegyző
Határidő: 2023. augusztus 31.
kapja: polgármester, jegyző

2. HATÁROZATI JAVASLAT

.../2023. (VI. 30.) képviselő-testületi határozat

Örvényes Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta az örvényesi 02/1- hrsz.ú ingatlan természetvédelmi védetté nyilvánítása iránti eljárás iránt kezdeményezést.

1./ A képviselő testület úgy ítéli meg, hogy a helyi védetté nyilvánítás technikai és anyagi feltételei nem állnak az önkormányzat rendelkezésére ezért jelenleg nem kezdeményezi a védetté nyilvánítási eljárás megindítását.

Felelős: polgármester
Határidő: 2023. augusztus 31.
kapja: polgármester, jegyző

Örvényes 2023. június 15.

Huszár Zoltán
polgármester

Az előterjesztés törvényes:

dr. Varga András
aljegyző

